

Správa z mítingu

Európskej únie medicínskych špecialistov -Sekcia fyzikálna a rehabilitačná medicína (UEMS PRM) a Európskej spoločnosti f4.-16. Septembra v Rige

Účastníci:

Za Slovensko

Doc. MUDr. Peter Takáč, PhD., FEBPRM, univ. prof.

Doc. MUDr. Karol Hornáček, PhD.

Národní delegáti európskych a pozorovateľských krajín vrátane Ukrajiny, Izraela, Turecka

14. 9. 2023

ZASADNUTIE EURÓPSKEJ SPOLOČNOSTI FYZIKÁLNEJ A REHABILITAČNEJ MEDICÍNY (ESPRM)

Zhromaždenie sa začalo uvítacím prejavom prezidenta ESPRM **Klemena Grabljevca** a hostiteľky valného zhromaždenia Andy Nulle – tiež prezidentky Lotyšskej spoločnosti PRM, po ktorom nasledoval pozdrav prezidenta Lotyšskej lekárskej asociácie Ilze Aizsilnieciho .

Po uvítacej časti nasledovali správy členov Výkonného výboru: **Frane Grubišić** , generálny sekretár ESPRM, **Paolo Boldrini a Rutger Osterthun** , pokladníci ESPRM , **Roberto Casale** (zástupca individuálnych členov) a **Stefen Zammit** (styčný pracovník pre podporu ESPRM v mimovládnych krajinách). členské krajiny). Stephen Zammit uviedol, že pôvodne boli kontaktované Nórsko, Kazachstan, Albánsko, Arménsko, San Maríno a Island, ak by mali záujem pripojiť sa k ESPRM. Prostredníctvom reakcie a komunikácie sa členmi ESPRM stali Nórsko, Kazachstan (štatút spolupracujúcej spoločnosti) a Moldavsko. Prebiehajúci dialóg prebieha so San Marínom – bola ponúknutá pomoc pri vytváraní rehabilitačnej spoločnosti. Potenciálny kontakt v budúcnosti je s Gibraltárom, Kosovom a Faerskými ostrovmi, keďže v týchto krajinách neexistuje žiadna spoločnosť ani prax s PRM. Zaznel komentár Srbska k politickému statusu Kosova, ktoré v súčasnosti neuznáva tento subjekt ako člena OSN.

Nasledovalo predstavenie nových národných delegátov (tj veľvyslancov) na zhromaždení ESPRM, novými členmi zhromaždenia sú: **Allesandro de Sire** (Taliansko) , **Alissa Tabirtha a Victoria Chicai** (Moldavsko) a **Eirik Vikane** (Nórsko).

Klemen Grabljevec , prezident ESPRM, predstavil podrobnú správu zameranú najmä na organizačné zmeny a navrhované aktivity.

Zmeny v štruktúre GA sú dôležité pre posilnenie spolupráce medzi ESPRM a národnými spoločnosťami, ako aj vedeckej spolupráce. Patria sem prezentácie vedeckej spolupráce ESPRM a Európskych škôl, ústne správy o situácii PRM vo vybraných krajinách a prezentácia knihy správ o národných spoločnostiach s PRM a plenárnych prednášok GA otvorených pre kolegov PRM.

Čo sa týka ročného členstva v národnej spoločnosti, navrhuje sa zvýšiť členstvo z dôvodu zvýšenia nákladov (napr. školy, granty, plenárne prednášky GA...). Návrh je nasledovný - zvýšenie členského v národných spolkoch na rok 2024 z 1 eura/člen na 2 eurá/člen podľa vzorca: spoločnosť s 1-10 členmi 50 eur, spoločnosť s 11-50 členmi 100 eur, spoločnosť s 51 -100 členov 200 eur a združenia nad 100 členov 2 eurá/členov s maximom 2 500 00 eur (doteraz to bolo 1 500 eur). Niekoľkí kolegovia vyjadrili svoj 100-percentný nárast predtým, ako o tom diskutovali s národnými spoločnosťami PRM. **Hlasovanie o tomto návrhu sa odkladá na nasledujúce valné zhromaždenie, medzitým bude všetkým národným vyslancom poskytnutý podrobný popis a vysvetlenie dôvodov na povýšenie, ktoré budú prediskutované medzi ich národnými spoločnosťami PRM.**

Návrh: VZ hlasovalo proti súčasnému zvýšeniu poplatkov.

Pokiaľ ide o online **aktivity CME** , odporúča sa začať mesačný online vzdelávací seminár/webinár s prednášajúcimi mimo ESPRM (nie výlučne delegáti ESPRM ako jediní prednášajúci) pre členov národných spoločností s 1-2 prednáškami a moderovaný členmi ESPRM- Bývalý výbor. To by sa mohlo začať od septembra 2023. Tieto vzdelávacie aktivity budú otvorené pre širšie publikum.

Čo sa týka SISC (vedecké spoločnosti so špeciálnym zameraním), dôjde k ich reorganizácii. V súčasnosti existuje vysoký počet SISC, pričom viaceré z nich nie sú aktívne (žiadna vedecká činnosť, žiadny vstup alebo výstup...). SISC nebudú zrušené, ale skôr založené *de-novo* špeciálnym dekrétom Výkonného výboru po dôkladnej analýze oblasti činnosti, kde je dôležité, aby bola založená na návrh výboru. Súčasnú SISC majú dve možnosti : premenovať ho na Special Interest Group alebo sa spojiť do širšej oblasti SISC. Prof. Gabljevec prezentoval potrebu vytvorenia **vedeckého výboru** ESPRM s maximálne 7 členmi: do dvoch členov Ex Com, zástupcov vedúceho súčasného aktívneho SISC a externých expertov. Tento výbor pripraví usmernenia pre budúce činnosti SISC a akredituje činnosti SISC.

Prof. Dincer navrhla definovať normy, kto by sa stal členom vedeckého výboru. Prof. Boyer navrhol kontaktovať európske časopisy PRM pre kandidátov na členov. Časový plán nominácie vedeckého výboru je 1. januára a prezentácia smerníc a zriadenia prvých nových SISC je na ďalšom zasadnutí VZ v marci 2024.

Návrhy boli schválené.

Školské granty PRM - prezentácia sumy eur, ktorá je aktuálne poskytnutá Eurostredomorskej letnej škole a Letnej škole bolesti a PRM (Piacenza). Od roku 2024 by mal organizátor školy kontaktovať Výkoný výbor a vyjadriť záujem s vysvetlenými organizačnými, vedeckými a finančnými podrobnosťami o škole.

Výskumné granty ESPRM sa nezmenili, hoci k tomu môže dôjsť. Bola predložená upravená priebežná správa o požiadavkách výskumných projektov. Výška výskumného grantu ESPRM bude vyplatená ocenenému v dvoch rovnakých sumách: na začiatku výskumu (hneď po podpísaní Akceptačného listu výskumného grantu oceneným žiadateľom) a po priebežnej správe v polovici obdobia projektu. Od výskumníkov, ktorí dostávajú granty, sa očakáva, že vypracujú priebežnú správu o pokroku v polovici trvania projektu. Záverečná správa obsahujúca zoznam všetkých prezentácií a publikácií vyplývajúcich z projektu musí byť predložená výskumnému výboru ESPRM najneskôr jeden mesiac po predpokladanom dátume ukončenia projektu.

Logá ESPRM s textom „Principale decretum de dignitate infirmorum“ – Nicholas Christodoulou navrhol dvojjazyčné písanie (latinka a angličtina). Stephen Zammit navrhol zahrnúť pojem „rehabilitácia“. Levant Ozcahar navrhol ponechať pôvodné logo tak, ako je, bez latinského výrazu. **rozhodnutie odložené na ďalšiu schôdzu.**

Popoludňajšia časť ESPRM GA zahŕňala prezentácie vedeckej spolupráce ESPRM a Európskych škôl:

Správa o memorande o porozumení ISCOS-ESPRM : Vytvorenie implementačnej pracovnej skupiny (**A Rapidi**),

Výsledky projektu INFORM (International Framework for Rehabilitation Medics), projektu o názve špecializácie a špecialistov (**M. Sivan**),

Správa o »Fóre bolesti« - iniciatíve EFIC (**R. Casale**),

Prezentácia o škole rady a sekcie ESPRM a UEMS PRM o »Rehabilitácii bolesti a postihnutia súvisiaceho s bolesťou« (**R. Casale**),

Správa o prezentáciách na kongres ESPRM2024 (K. Grabljevec a H. Burger) a

Správa o prípravách kongresu ESPRM 2026 (I. Treger).

Pre načrtnutie bude znovu otvorený medzinárodný prieskum týkajúci sa projektu INFORM (www.informspecialty.com) a všetky krajiny ESPRM (spätná väzba od národnej spoločnosti PRM), ktoré sa nezúčastnili, budú mať príležitosť tak urobiť.

15.9.2023

ZASADNUTIE VÝBORU UEMS

Predseda: Nikolaos Barotsis

Tajomníci: Aydan Oral (ospravedlnená), Piotr Tederko

Zúčastnil sa doc. MUDr. Takáč, PhD., univ.. prof.

Referovalo so stave získavania certifikátov EBPRM ako aj požiadavkách, ktoré sú potrebné pre získanie certifikátov.

Veľká časť rokovania bola venovaná pre a postgraduálnemu vzdelávaniu a požiadavkám na vedomosti lekárov.

Problematiku viedla prof. G. Ceravolo.

27. mája 2023 prijalo 76. Svetové zhromaždenie SZO (WHA) prelomovú rezolúciu o „ Posilňovaní rehabilitácie v zdravotníckych systémoch “ , pričom urobilo historický krok smerom k uznaniu, že rehabilitácia je základným prvkom univerzálneho zdravotného pokrytia, a zároveň priznalo, že celosvetové potreby rehabilitácie sú v mnohých krajinách s nízkymi a strednými príjmami (LMIC) chýba rehabilitačné služby, ktoré potrebujú, viac ako 50 % ľudí.

Tento nedostatok je výsledkom niekoľkých vzájomne sa ovplyvňujúcich faktorov:

1. Nedostatočné zohľadnenie fungovania ako tretieho ukazovateľa zdravia a slabá pozornosť tvorcov politik venovaná fungovaniu pri stanovovaní priorit v oblasti zdravia a pridelovaní zdrojov;
2. Obmedzené vzdelávanie študentov medicíny školeniam v oblasti starostlivosti o ľudí so zdravotným postihnutím.

Citovala iniciatívu Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), ktorá kladie na potrebu integrovať rehabilitačné služby do všetkých úrovní zdravotníckeho systému vrátane primárnej zdravotnej starostlivosti. Poukázala na to, že kvalitné vzdelávanie a odborná príprava rehabilitačných odborníkov (vrátane lekárov v PRM) je investíciou do zdravia obyvateľstva. Viac než 2, 4 miliarda obyvateľov na celom svete má rôzny stupeň zdravotného postihnutia prechodný, alebo

trvalý a mohlo by profitovať z rehabilitačnej starostlivosti. . Harmonizácia vzdelávania zamestnancov na pregraduálnej a postgraduálnej úrovni je kľúčovým prvkom pre zabezpečenie najvyššieho štandardu rehabilitačnej starostlivosti. Medzinárodné orgány, ako napríklad UEMS Board for Physical and Rehabilitation Medicine (PRM) alebo ISPRM, už predložili regulačné dokumenty stanovujúce štandardy v postgraduálnom vzdelávaní PRM.

Ďalšími bodmi rokovania boli požiadavky na témy letných škôl a kurzov. Referát predniesla prof. Fitnat Dincer, ktorá predložila sumár údajov o pregraduálnom vzdelávaní v Európe.

KOMISIA PRE PROFESIONÁLNU PRAX (PPC)

Zúčastnil sa doc. MUDr. K. Hornáček, PhD.

Pokračovalo sa v príprave Knihy kompetencií PRM III,

KOMISIA PRE KLINICKÉ ZÁLEŽITOSTI (CAC)

Predsedajúci: Mgr: Anda Nulle

Tajomník: Iuly Treger

Boli prezentované recenzie rehabilitačných programov, ktoré boli predložené na akreditáciu.

Prerokovaný súhrn aktivít Cochrane Rehabilitation (dostupná osobitná webová stránka).

VALNÉ ZHROMAŽDENIE SEKcie A RADY UEMS PRM (PLENÁRNE ZASADNUTIE)

Počas toho programu prebehli finálne sumarizačné referáty vedúcich jednotlivých pracovných skupín a výboru, delegáti ich hlasovaním odsúhlasili.

5.10. 2023

Doc. MUDr. Peter Takáč, PhD., FEBPRM, univ. prof.

Doc. MUDr. Karol Hornáček, PhD.